

**BUDA DİNİNDE MEHDİ İNANCI
VE
BUDA'DAN BİR RİVAYET**

Doç. Dr. Ekrem SARIKÇIOĞLU

Pek çok dinde olduğu gibi Buda Dini'nde de Mehdi inancı ve tasavvuru vardır. Bunun Mezopotamya, İran ve Hindistan yoluyla Budizme geçtiği ve dinin özelliğine göre geliştiğini iddia edenler varsa da (1), kanaatımızca bu inancın sosyal ve psikolojik sebeplerle dinin kendi içinde doğup geliştiği ihtimali daha kuvvetlidir. İstikbalde geleceği beklenen Budizmin ıslahatçısı ve yeniden yerleştiricisi olarak tasavvur edilen hidayetçinin ismi, Sanskrit dilinde 'mâytrî' kelimesinden türemiştir. Mâytrî kelimesinin kökü «dostluk, merhamet» mânasına gelir (2). Maytreya kelimesi ise «merhametli, sevimli» anlamındadır (3). Bunlara ilâveten kelime «takdis olunmuş, mesut, hamededen» mânalarını da ihtiva eder. Bu mânaları sebebiyle bazı müslümanlar Maytreya'nın «Hz. Muhammed» olduğu, Buda'nın Hz. Muhammed'i işaret ettiği kanaatındadırlar (4). Prof. Dr. Muhammed Hamidullah Bey de Erzurum İslâmî İlimler Fakültesinde 1977 yılında verdiği Dinler Tarihi ile

-
- (1) Jeremias, Alfred; Die ausserbiblische Erlösererwartung, Zeugnisse aller 5ahrhunderte, Göttingen 1929, s. 226.
 - (2) Abegg, Emil; Der Messiasglaube in Indien und Iran, Leipzig/Berlin 1928, s. 116, 149, 201.
C. E. Koeppen; Die Religion des Buddha und Ihre Entstehung, Berlin 1857, s. 327.
Tekin, Şinasi, Maytrısimit, Burkancılığın Mehdisi Maitreya ile Buluşma Uygurca İptidâi Bir Dram, Ankara 1976, s. 192.
 - (3) Koeppen, 327 dipnot 2.
 - (4) A. Akbar, Israel and The Prophesies of the Holy Qur'an, İngiltere 5. baskı 1971, s. 7.

ilgili derslerinde aynı görüşü savunmuştu. Hidayet görüşünde Tanrı tasavvurunun bulunmadığı bir dinin kurucusunun kehanetinin Hz. Muhammed'e işaret sayılması bize çok uzak bir ihtimal olarak görünmektedir. Kelime çeşitli dillerde telaffuz değişikliklerine uğramıştır: Singalce, 'maytri'; Siamca, 'metray'; 'maydari' (5), Japonca; 'mirako' (6) gibi varyantları bunun örnekleridir. Maytreya için Çinliler, 'Mi le phu sa' veya «Tse shi» (7), Tibetliler de 'Byampspa' (teleffuzu campa veya çampa) (8) kelimesini kullanırlar. Maytreya ismi Budist mehdisinin soyadıdır. Esas ismi, ön ismi ise «yenilmez, şefaathçi» anlamına gelen 'Ayita' olacaktır (9).

Budistlerin kâinat tasavvurlarına göre dünya günden güne kötüye doğru gitmektedir. Bu gidiş öyle ilerleyecektir ki, ahlâk tamamen yozlaşacak, dünyayı hırs, öfke, cehalet ve sapıklık dolduracaktır. İnsanlar anne ve babalarına din adamlarına hürmet etmeyeceklerdir (10). Rahip olmak isteyen talebe bulunmayacak, kutsal yazıların mânası kaybolacaktır. Nihayet tabiatın da düzeni sosyal ve dinî hayata uygun olarak bozulacak; yağmurlar zamanında yağmayacak, ekinler büyüyecektir (11). İnsanların ömürleri günden güne azalacak ve en fazla, hayat süresi 15-18 sene kadar olacaktır. Kızlar 5 yaşında evlenme çağına girecek, 10 yaşında ihtiyar olacaktır (12). Yine insanlar arasında genel bir düşmanlık yayılacak, yedi gün süren bir savaş olacak, insanlar birbirlerini hayvanlar gibi boğazlayacaklardır. Kalanlar da dağlara çekilerek yabânî bitki ve ağaç kökleriyle hayatlarını sürdürmeye çalışacaklardır (13).

(5) Koeppen, 327 dipnot 2.

(6) A. K. Reischauer, *Stadies in Japanese Buddhism*, New York 1925, s. 264. Suzuki, *Daisetz Teitaro; Manual of Zen Buddhism*, London 1957, s. 153, 161, 162.

(7) Koeppen, 327 dipnot 2.

(8) L. A. Waddell, *The Buddhism of Tibet or Lamaism*, Cambridge 1958, 2. baskı s. 355.

(9) E. Lamotte, *Histoire du Bouddhisme Indien*, Lourain 1958, s. 775, 783.

(10) Leumann, Ernst; *Maitreya-samiti, das Zukunfts-ideal der Buddhisten*, Strassburg 1919, s. 233, 271.

(11) Abegg, 179.

(12) Abegg, 149.

(13) Abegg, 150.

Maytreya'nın dünyaya gelişi ise bazı rivayetlere göre Buda'nın ölümünden beşbin sene sonra, yâni M.S. 4457 yılında olacaktır (14). Bazı rivayetlere göre de, Hint zaman tasavvuru gereğince dünyanın tekrar iyiye doğru gitmeye başlamasından ve insanların ömürlerinin uzayarak 80.000 (15) veya 8.400 (16) seneye yükselmesinden sonra dünyaya gelecektir. Budistlerin hesaplarına göre sene olarak Buda Şakyamuni'den 5.670.000.000 sene sonraya isabet etmektedir (17). Maytreya dünyada 60.000 (18) veya 84.000 (19) sene kalarak vazifesini yapacaktır. Ölümünden sonra ıslahatı 80.000 veya 60.000 (20) sene daha aynen muhafaza edilecektir. Daha sonra ise yavaş yavaş tekrar çöküntü ve yıkılma devri başlayacaktır.

Maytreya devri hakkındaki rivayetlere göre zamanında dünyanın bolluk ve bereketi âzamî derecede artacaktır. Yağmurlar zamanında yağacak, sular bollaşacak, nehirlerin ve kaynakların suları sekiz kat daha artacaktır. Aynı zamanda çeşitli hastalıklara şifa olacaktır (21). Maytreya'nın yaşayacağı şehir olan Ketumati şehri güzel kokulu lotos çiçekleri ile dolacaktır (22). Tabiattaki çiçekler bütün sene boyunca açacaklar ve tazeliklerini kaybetmeyeceklerdir (23). Ketumati şehrinin dört kapısında dilek çiçekleri bulunacak, herkesin arzusuna göre semavî elbiseler, mücevherler ve yemekler vereceklerdir (24). Ayrıca şehrin ortasında bir dilek ağacı yükselecek, insanların isteğine göre pamuklu, ketenli bezler ve kumaşlar, musiki aletleri ve mücevherler verecektir (25).

(14) Abegg, 198.

(15) Lamotte, 777. Leumann, 11, 238, 248. Reischauer, 265.

(16) Leumann, 228, 258.

The Mahavastu, Translated from tehe Buddhist Sanskrit, by. J. Jones, London 1949, C. I. s. 49.

(17) PPikeP, PPE. Royston; Encyclopedia of Religion and Religions, New York 1959, s. 241. Reischauer, 265.

(18) Leumann, 236.

(19) Leumann, 254.

(20) Leumann, 243, 254.

(21) Leumann, 229, 260.

(22) Abegg, 127.

(23) Abegg, 163.

(24) Abegg, 163.

(25) Abegg, 164.

Pirinçler tarlalarda kendiliğinden kullanılmaya hazır bir şekilde yetişecek, yere düşen bir tohum iki fıçı mahsul verecektir. Dikenli bitkiler ise Maytreya'nın ülkesinde yetişmiyecektir (26).

Mehdi Maytreya halen Tuşita göğünde yaşamakta ve oranın sâkinlerine Budizmi öğretmektedir (27). Zamanı gelince bugünkü Behares şehri yerinde kurulacak olan Ketumati şehrinde doğacaktır (28). Hint ruh tasavvuruna göre, bütün canlıların ruhları gibi Maytreya'nın ruhu da dünyaya pek çok defalar gelmiş, dünyada vücut bularak yaşamıştır. Ancak son defa Ayita beyi, Ayata-sultuc'un oğlu olarak Buda Şakyamuni zamanında dünyaya gelmiş ve Buda'nın büyük talebeleri arasında yer almıştır (29). İstikbalde ise Katumati şehri hükümdarı Sankha'nın baş rahibi Brahmayu (30) (veya Subrahma (31) ve karısı Brahmavati'nin oğlu olarak dünyaya gelecektir. Esas ismi Ayita ve soy ismi Maytreya olacaktır (32). Doğacağı Brahman ailesi devrin ileri gelen, zengin, kusursuz ve asil bir ailesi olacaktır (33). Gençlik çağına geldiğinde haremi 100 bin kadımla dolacak ve baş hanımının ismi Candamukhi olacak, Maytreya Brahmadaddhana isminde bir oğlan doğuracaktır. Zevk ve safa ile dolu 8000 yıl geçirdikten sonra hakikata kavuşacaktır (34). Tebliğ ve ıslahat faaliyetleriyle dolu 60000 veya 840000 sene süren uzun bir ömürden sonra bir alev şeklinde vücudu çözümlenerek dünyadan ayrılacak ve nirvanaya girecektir (35).

Maytreya kâmil bir aydınlatıcı, bütün ilimleri ve doğru yolları bilen yüksek bir Buda'dır. O tanrıların ve insanların kurtarıcısı

(26) Leumann, 260.

(27) Glasenapp, Helmut von; Die Religionen Indiens, Tübingen 1943, s. 257.
Reischauer, 205.

(28) Abegg, 151.
Tekin, 190.

(29) Abegg, 178.

(30) Abegg, 156.

(31) Abegg, 173.
Leumann, 230, 247, 248.

(32) Lamotte, 783.
The Mahavastu, I, 43.

(33) Abegg, 166.

(34) Abegg, 166, 167.

(35) Abegg, 176.

dır (36). Sonsuz bir merhamete sahiptir (37). Vücudunda 32 büyük, pek çok da küçük Buda'lık işaretleri vardır (38). Cildi altın rengindedir, üzerine toz yapışmaz. Etrafına ışık saçar. Kâmil bir güzelliğe sahiptir (39). Boyu 28 arşın uzunluğunda, göğsü 25 arşın genişliğindedir. Gözleri büyük, mavi ve parlaktır. Gece ve gündüz dâima açık durur. 12 millik bir dâire içinde büyük veya küçük her şeyi görür. Vücudunun nuru 25 mil mesafeyi aydınlatır. Nuru şimşek gibi parlaktır. Ayağını bastığı yerden lotos çiçekleri fışkırır (40). İsteğine göre vücudunu büyültür veya küçültebilir, hatta kaybedebilir de. Aynı zamanda 0 yöne sıçrayabilir (41). Portrelerinde şişman, güler yüzlü, bir elinde gül, diğer elinde inci tutan bir kimse olarak tasvir edilir (42). Tibetliler ise onu sandalyasına oturmuş, etrafına kanun vaaz eden bir prens şeklinde tasvir ederler (43).

Buda da olduğu gibi, Maytreyanın da siyasi faaliyetleri olmayacaktır. Ancak diğer dinlerdeki mehdilerin sosyal ve siyasi faaliyetlerini zamanına faziletli hükümdarı Sankha ve oğulları yapacaktır. Ülkenin düşmanlarını yok edecek (44) ve sınırlarını denizlere ulaştıracaktır (45). Maytreya'nın faaliyetleri gerçekleri tebliğ suretiyle olacaktır. Bunlar : hayatın ızdırıp olduğu, ızdırabın men-

-
- (36) Abegg, 162.
Staerk, Willy; Die Erlösererwartung in den östlichen Religionen, Stuttgart 1938, s. 293.
- (37) Abegg, 167.
- (38) Leumann, 240, 248.
- (39) Abegg, 166, 189.
Tekin, 259.
- (40) Abegg, 174.
- (41) Abegg, 190.
- (42) Pike, 242.
Saunders, K. J.; The Story of Buddhism, Oxford 1916, s. 125.
Maytreya'nın abartılmış tasvirleri çeşitli eserlere göre değişmektedir. Meselâ birinde onun vücudunun 1000 ayak boyunda olduğu, başından ateşler çıktığı, Sumeru dağı gibi güçlü olduğu belirtilirken (Abegg, 190; Leumann, 230), diğer bir rivayette Maytreya'nın boyunun 80 arşın olduğu, yüzbin kotilik bir sahayı teferruatıyla gördüğü haber verilir (Abegg, 194). Vücudundan çıkan ışıklar yüz millik bir çevreyi aydınlatır. (Leumann, 262).
- (43) Waddel, 355.
- (44) Abegg, 151. Leumann, 229.
- (45) Abegg, 152.

şei, ızdırapları yenmek ve bunlara götüren yollardır ki, sadaka vermek, davranışlarda ahlâkî kurallara uymak, tefekkür, kutsal şeylere hürmet, büyüklere hizmet, dünyaya sırt çevirmek v.s.'dir. Tebligatıyla o milyarlarca kişinin hidayete kavuşmasına vasita olacaktır (46). Hatta zamanın kral ve kraliçesi de saraylarını terk ederek zahitliğe başlayacaktır (47). Maytreya'nın merhameti yalnız zamanının insanlarını değil, daha önceki devirlerde ölerək cehenneme gitmiş varlıkları da kapsayacak, onların ızdıraplarını da duyarak hidayete kavuşturacak, cehennemde kurtaracaktır (48). Hatta Buda'ların en büyük düşmanı Mara'yı dahi imana getirerek Budizmin hizmetine sokacaktır (49).

Maytreya hakkındaki bu kısa bilgilerden sonra, örnek olarak Maytreya hakkında Buda Şakyamununin bir açıklamasının tercümesini vermeyi faydalı buluyorum. Rivayet edilen açıklama Nanjio'nun Budist Tripitaka Kataloğu col. 61 de gösterdiğine göre, Kumārajiva tarafından M.S. 384-417 yıllarında Maitreya-vyākara-na «Maytreya Hakkında» isimli Hintçe orijinaldan Çinceye tercüme edilmiştir. Terömesini verdiğimiz bu rivayeti, Dr. Kaikioku Watanaba Çince den Almancaya tercüme etmiştir. Rivayet Ernst Leumann'ın «Maitreya-samiti, das Zukunftsideal der Buddhisten», Strassburg 1919, isimli eserinin 227-236. sayfaları arasında olup diğer dört varyantından ilkidir.

«1. Büyük hakim Şāriputra severək Buda'nın Dharma-çarkını döndürmek ister (50), o Buda öğretisinin bir komutanıdır. 2. Çünkü o bütün varlıklara merhamet duyar, (ve bir gün) Buda'ya sorar:

Üstadım, Maytreya'nın dünyaya geleceği ve bir Buda olacağı hakkında çeşitli Sūtra'lar öğretiliyor. Ben, Maytreya'nın üstünlüğünü ve mucizevî gücünü ve ülkesinin güzelliğinin tasvirini teferruatıyla duymak istiyorum. Hangi dāna, hangi şıla, hangi jnāna ile canlı bir varlık Maytreya ile karşı karşıya gelebilir?

3. Buda Şāriputra'ya : Bu zamanı sana teferruatıyla açıklayacağım; dikkate dinlemelisin. 4. Ey Şāriputra, deniz suları dört

(46) Leumann, 233, v.d.; Tekin, 253.

(47) Leumann, 231, 241.

(48) Tekin, 237, 242, 247, 249.

(49) Leumann, 234, 235, 263.

(50) Buradaki gaye açıkca, Şāriputra'nın Buda'nın Dharma-çarkını çevirmesini, yani öğretiyi açıklamasını iyi bir şekilde anlamasıdır.

traftan yavaş yavaş 3000 er mil geri çekilecek; o zamanda jambūdvīpa'nın boyu 10000 mil ve genişliği 8000 mil olacaktır. 5. Dünya bir ayna gibi düz olacaktır. 6. Güzel çiçekler ve yumuşak çayırlar her yeri örtecektir. 7. Çeşitli ağaçlar, meyveler ve çiçekler yetiyecek; bu ağaçların yüksekliği hepsinde 30 ünlem genişliğindedir.

8. Şehirler ve köyler birbiri yanında, horoz uçuşu yakınlığında olacaktır. 9. İnsanların ömürleri 84 bin sene sürecek; hikmet, kudret, güzellik ve kuvvetle dolu olacak, emniyet ve sevinçle yaşayacaklardır. 10. Yalnız üç hastalık bulunacaktır: birincisi tuvalete gitmek, ikincisi yemek, üçüncüsü yaşlanmaktır. 11. Bir kız 500 yaşına girince evlenecektir.

12. O zamanda büyük bir şehir bulunacak, ismi Ketumatī olacak; boyu 12 mil, eni 7 mil olacaktır. Güzel, itibarlı, müzeyyen ve temizdir. 13. Onu Punyaguna ile dolu insanlar dolduracaktır. Orada insan zengin ve emindir, çünkü orada punyaguna ile dolu insanlar yaşarlar. 14. O şehir yedi mücevherden meydana gelecektir. Yukarıda kuleler; kapılar, pencereler ve çatılar hepsi mücevherden yapılmıştır ve üzerini inciden yapılmış ağlar örtecektir. Meydanlar, caddeler ve sokaklar 12 li (arşın) genişliğindedir; temiz ve iyice silinmiştir. 15. (Orada) muhteşem bir Nāga-rāja bulunur, ismi Tāla-śikha (51) dir. Nāga-rāja sarayının yanında bir göl vardır; dâima gece yarısı bu gölden güzel bir yağmur gelir, tozları uzaklaştırır, yer, yağ sürülmüş gibi pırıl pırıl olur. Pek çok insanın gelip gitmesiyle de hiç bir toz olmaz. Bu insanların punya-guna'yı tâkibidir.

16. Caddelerin şurasında yüksekliği 10 li (arşın) olan mücevher sütunlar bulunur. Bu sütunların tertemiz pırlıtları gündüz ve köylerin evlerinde en küçük (çamur veya toz) parçası bulunmaz; (caddeler v.s.) altın (madeninden) tozla örtülüdür. 18. Şurada gece değişmez; bunun için ışığa ihtiyaç olmaz. 17. Şehrin veya burada altın ve gümüş yığınları vardır.

19. (Orada) Patrōpaśodhaka isimli büyük bir Yakşa bulunur, şehri korur. siler ve temizler.

(51) Kelime olarak 'Palmiye Alevi'. Bu Sanskrit dilinde 'Tāla-prabha'nın tercümesidir, eski bir varyantı Jala-prabha olabilir (Watanaba).

20. Vücuttan çıkan veya başka bir necaset olursa, toprak kendiliğinden açılır ve onu içine alır ve tekrar kapanır.

21. Eğer bir adam hayatının sonuna gelirse, kendiliğinden mezarlığa gider ve ölür.

22. O zamanda dünya; düşman veya haydut veya diğer tehlikeler olmaksızın sulh ve dostluk içindedir. Şehirler ve köyler hiç bir vakit kapılarını kapamazlar. Hiç bir kuraklık, hiç bir yangın, hiç bir savaş ve hiçbir kıtlık olmaz. 23. İnsanlar dâima birbirlerine karşı merhâmetli ve hürmetkârdır; sâkin ve yumuşaktır ve mütevâzi konuşurlar ve sudântëndriya'dırlar. 24. Ey Şâriputra, şimdi sana kısaca o ülkenin ve şehirlerinin ve köylerinin ve bahçelerinin, ormanlarının, göllerinin, nehirlerinin v.s. nin zenginliklerini anlatacağım. Orada sekiz üstün vasıfla müzeyyen su vardır; onun üzerinde mavi, kırmızı, beyaz ve alaca lotos çiçekleri yetişir. Gölün dört tarafında dört mücevherden yapılmış merdivenler vardır. 25. Pek çok kuşlar beraber uçarlar, yâni kuğular, ördekler, cakravâka'lar, tavuzlar, papağanlar, şarikâ'lar, kurara'lar ve jîvamjivakalar; bütün diğer güzel sesli kuşlar da oradadır. Onların sayısı kesinlikle verilemez. 26 Meyva ağaçları ve güzel kokulu ağaçlar ülkeyi doldururlar. O zamanda Jambûdvîpa'da dâima Gandhamâdana'da olduğu gibi güzel kokular duyulur. Akan sular lezzetli, güzel ve hastalıklara şifadır. Yağmur ve çiğ zamanında gelir. Başaklar büyür ve lüzumsuz otlar yetişmez. Bir kere ekilirse, yedi kere mahsul alınır; iş azdır ve mahsul büyüktür. 28. Yemekle insan güç ve kuvvetle dolar, üstelik çok da lezzetlidir. 29. O zamanda ülkede Şankha isminde bir Cakravartin bulunur. 30. Bunun dört misli bir ordusu vardır; fakat o dört Dvîpa ile, askerle idare etmez. 31. Hükümdarın cesur ve güçlü ve bütün düşmanları yenen bin oğlu vardır. 32. Hükümdarın yedi «cevheri» vardır, yâni çark-mücevheri, fil-mücevheri, at-mücevheri, inci-mücevheri, kadın mücevheri, hazine-mücevheri ve komutan mücevheridir.

33. Ülkede yedi mücevherden yapılmış yüksek meydanlar vardır, yükseklikleri bin ayaktır ve bin ucu ve bin cakra'sı bulunur, her biri 60 ayak genişliğindedir. 34. Dört büyük Koşa da vardır ve her bir büyük Koşa, küçük Koşa'ların dört koti'siyle çevrilidir; (büyük Koşa'ların isimleri) : Gandhâra'da Elapatra-mahâkoşa, Mithilâ'da Pancaka-mahâkoşa, Surâstra'da Pingala-mahâkoşa'dır. Bu dört büyük Koşa uzunluk ve genişlikte 1000 er mildir. Ve bütün

nadir mücevherlerle doludur. Dört büyük Nāga-rāja'nın her biri bir Koşa'sı korumaktadır. Bu büyük Koşa'lar ve bütün küçük Koşa'lar lotos çiçekleri gibi kändiliklerinden yeryüzünde yükselirler. 35. Sayısız insanlar onlara bakarlar. O zamanda mücevherler için hiç bir koruyucu yoktur. Buna rağmen insanlar onlara karşı bir arzu duymazlar; onlara tuğla, ağaç veya toprak parçaları gibi bakarlar. 36. İnsanlar onlara bakarak eski devirlerde canlı varlıkların böyle mücevherler yüzünden birbirlerine zarar verdiklerini, onları çaldıklarını, yalan söylediklerini, aldattıklarını ve dâima Samsāra-günahını çoğalttıklarını düşünerek, onlardan nefret ederler. 37. Ketumatī şehri üzerinde çatı olarak bütün mücevherlerden yapılmış, mücevher çanlarla süslü ağlar bulunur. Hafif bir rüzgâr esince, yumuşak bir sesle çınarlar.

38. Şehirde Subrahma isminde büyük bir Brahmana vardır.

39. Bu Brahman'ın karısının ismi Brahmāvati'dir. 40. Maytreya gelir ve bunları ebeveyn edinir. Maytreya'nın vücudu altın rengindedir ve üzerinde 32 işaret bulunur. Onu gören kimse, hiç bir nefret duymaz. Vücudu ölçü ve tasavvur dışıdır. Parıltıları hiç bir engel tanımadan her yeri aydınlatır; güneş, ay ve mücevherlerin parlayan ışıkları onun parıltıları yanında aydınlatmaz olurlar. 41. Maytreya'nın vücut uzunluğu 100 ayak, göğüs genişliği 30 ayak, yüz genişliği 12 ayak ve 4 arşındır. Vücudu altından yapılmış bir heykel gibi güzel şekillidir. Onun parlayan gözleri 10 mil ileriye görür. Parıltıları dört bir yönde 100 er mil ileriye aydınlatır; güneşin ayın ve mücevherlerin ışıkları bu bölgede daha fazla aydınlatamaz, çünkü Buda'nın ışıkları en kuvvetlidir. 42. Bodhisattva Maytreya dünyadaki beş kâma'dan neşet eden tehdit edici tehlikeyi tanır ve yaşayan varlıkların Sāmsara'da nasıl battıklarını ve acıklı durumlarını görür. Gerçeği kavramasını müteakip artık evde kalmayı istemez. 43. O zamanda hükümdar Şankha bütün vezirleriyle birlikte mücevher bir koltuk getirerek onu Maytreya'ya hediye eder. Maytreya onu alır ve bütün Brahmanlara hediye eder. Brahmanlar onu alırlar ve parçalarlar ve bölüşürler. Bodhisattva Maytreya, bu güzel koltuğun kısa zamanda nasıl yok edildiğini görür ve bütün şeylerin aynı şekilde fânî olduklarını anlar. Böylece o kendini anitya tefeakkürüne verir. 44. Evini terkederek ve margayı arayarak Bodhi-ağacı Nāga-puşpa altına oturur, ağacın yüksekliği 50 mildir. O evini terkettiği gün anuttarā samyak-sambod-

hi'ye ulaşır. 45. O zamanda bütün ilahlar ve Nāga-rāja' kendilerini göstermeden Buda'ya çiçekler ve güzel kokular yağdırırlar ve hediyeler serperler. Trisā-hasra-mahāsāhasra âlemleri sarsılır ve Buda'nın vücudundan çıkan ışıklar, sayısız ülkeleri aydınlatır. Bütün kurtulmuşlar Buda'yı görebilirler.

46. O zamanda insanları aşağıdaki düşünceler meşgul eder :

Biz 100000 koṭi senesi süresince de yaşasak beş kâmaguna da tatsak, buna rağmen üç kötü duumun (cehennem, hayvanlar dünyası ve ruhlar dünyasının) acılarından kurtulamayacağız ve kadınları, oğulları ve zenginlikleri tutamayacağız. Dünyanın fâniliğinde kalıcı hiç bir şey yok. (Bunun için) biz şimdi Buda-dharma'da kendimizi brahmacarya'ya verelim.

Bu düşüncelerin tesiriyle evlerini terkederler ve āryamārga'ya girerler. 47. O zamanda hükümdar Şankha da evini terkeder ve 84000 tebaasıyla birlikte mārgaya girer. 48. Akıllı ve âlim 84000 Brahmana da Buda-dharma arzuşuyla aynı şekilde evlerini terkederler. 49. Yine orada Sudhana isimli bir grha-pati vardır ki, o günkü Anāthapindada'dır; O'da 84000 kişiyle evini terkeder. 50. Rşidatta ve Purāna isimli iki kardeşler de vardır, bunlar da 84000 kişiyle evlerini terkederler. 51. İki vezir de vardır, birinin ismi Candana, diğerinin ismi Sumana'dır; ikisi de hükümdar tarafından itimatla taltif edilmiş ve sevilmiştir. Onlar da 84000 kişiyle evlerini terkederler. 52. Hükümdar Şankha'nın bu gün Vişākhā olan Şyāmatī isminde harika bir zevcesi vardır; evini 84000 kadınla beraber terkeder. 53. Hükümdar Şankha'nın Devarūpa isminde bugün Devāsana (denen) bir halefi vardır. Evini 84000 kişiyle beraber terkeder. 54. İsmi Sumati olan bir Brahman oğlu, Maytreya'nın keskin zekâlı ve hakîm bir akrabasıdır ki, bugün Uttara (denir), o da evini 84000 kişiyle beraber terkeder. 55. Bu şekilde ölçüsüz çokluktaki 10000 Koṭi insan dünyanın ızdıraplarına bakarak - Maytreya'nın Buda-dharma'sı (uğruna) evlerini terkederler.

56. O zamanda Maytreya bütün topluluğa bakar ve düşünür :

Bütün bu halk bana dünyevî zevkler veya semavî neşeler için gelmiyor; onlar sadece Nirvāna'nın ebedi sevincine bakarak geliyorlar. Bütün bu halk Buda dharma'da bol bol kuşala-mūla yetiştiriyorlar. Buda Şakyamuni onlara beni haber verdi; bu sebeple bana gelenlerin hepsini kabul ediyorum. Bu insanlar arasında ba-

zıları vardır kî, kutsal yazıları okumak veya sūtra, vinaya ve abhidharma'yı öğrenmek neticesinde benim ũlkeme geliyorlar. Bazıları benimle geliyorlar, çünkü onlar diğerlerine giyecek ve yiyecek hediye ettiler veya faziletlerini korudular ve hikmeti yaydılar. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar sancaklarla, bayraklarla, güzel kokularla ve çiçeklerle Buda'ya hediye bulundular. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar âlicenap davrandılar ve merhamet duydular. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar ızdırap çeken halkı sevindirdiler. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar fazilet, hürmet ve merhamette bulundular. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar tarikata dâima yemek verdi ve dini toplantıları takip ettiler. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar fazileti korudular, (kutsal yazılardan) çoğunu dinlediler, kendilerini tefekküre verdiler ve anâsrava hizmetini yaptılar. Bazıları benim ũlkeme geliyorlar, çünkü onlar Stūpa yaptılar ve kutsal eşyalara hürmet ettiler. Bu şekilde Şakyamuni yüzbinlerce koti insana yol gösterdi ve benim ũlkeme girmelerini sağladı.

57. Böylece Buda Maytreya üç defa Şakyamuni'yi över. 58. Daha sonra o Dharma'yı öğretir :

Ey ahali çok zorluklar çektiniz. O kötü dünyada hırs, öfke, cehalet ve sapıklık artmıştı ve insan ömrü çok kısa idi. Birinin fazileti koruması ve iyilikte bulunması çok nadir bir şeydi. O zamanın insanları baba ve anneye rahip ve brahmanlara hürmet etmezlerdi, dharmayı tanımazlardı ve marga'yı bilmezlerdi. Birbirlerine hakaret ederler ve zarar verirdiler, çünkü harp kalpası zamanına (yâni Kali devrine) yakın idiler. Halk beş kâma-guna üzerine hırslı idi, kıskanç, murâi, yalancı hakikatsiz ve merhametsiz idi, birbirlerini öldürdüler ve (birbirlerinin) etini yediler ve kanını içtiler. Siz bunların arasında iyi şeyler yaptınız; bu çok nadir bir şeydi. 59. Buda Şakyamuni ızdırap çeken halk arasında çok doğru, güzel bir konuşmada bulundu ve dedi kî, ben sizi istikbalde kurtaracağım. Öyle bir üstada çok zor rastlanır. O derin bir duyguyla yaşayan varlıklara karşı kötü dünyada merhameti vardı, onları acılardan ve ızdıraplardan kurtardı ve emniyete getirdi.

Buda Şakyamuni sizin yüzünüzden kafasını verdi, kulaklarını, burnunu, ellerini, ayaklarını ve diğer uzuvlarını kestirtti ve sizin iyiliğiniz için bütün acılara ve ızdıraplara katlandı.

60. Buda Maytreya ölçüsüz çoklukta halkı idare ve teskin edecek ve sevindirecektir; daha sonra O Dharmayı ilan edecektir. Topluluğu fazilet zengini insanlar dolduracak ve hürmetle inanacaklardır; büyük üstada bakarak dharmayı dinlemeyi arzu edeceklerdir. Onları aşağıdaki düşünceler harekete geçirecektir:

Bes kâma-guna kirlilik ve ızdırapların sebebidir. Böylece onlar endişe ve itinalarını (kendilerinden) uzaklaştıracaklar ve ızdırapların ve sevinçlerin fâni olduğunu anlayacaklardır. Buda Maytreya o zamanda büyük topluluğun, düşüncelerinin temizliğini ve yumşaklığını hissedecektir. Dört hakikatı ilan edecek; kim bunları dinlerse hemen Nirvana yoluna girecektir.

61. O zamanda Buda Maytreya Puşpavana bahçesindeki ki, boyu ve eni yüzer mildir; büyük topluluk onu doldurur. 62. Birinci topluluk önündeki vaaz esnasında 96 koti insan olarak arhat rütbesine ulaşır. 63. İkinci toplantıdaki vaazda 94 koti insan arhat derecesine ulaşır. 64. Üçüncü toplantı esnasındaki vaazda 92 koti insan arhat rütbesine ulaşır.

65. Buda Maytreya'nın dharma-cakra'yı çevirmesinden ve tanrıları ve insanları kurtarmasından sonra, bütün talebeleriyle beraber sadaka toplamaya şehre gider. Ölçüsüz (çoklukta) tanrılar onu takdis ederler ve onu takip ederler, ve Ketumati şehrine girerler. 66. Şehre girdikten sonra, çeşitli mucizeler ve ölçüsüz çoklukta harikalar gösterirler. Tanrılar reisi Şakra ve Brahma-devarāja bütün Kâma Loka'nın ve Rûpaloka'nın tanrıları ile yüz musiki aleti çalarlar ve Buda'nın üstünlüklerini överler. Semavî çiçekleri ve sandel tozlarını yağdırırlar ve Buda'ya hediyeler ederler. Caddelere ve meydanlara ve sokaklara bayraklar ve şemsiyeler dikilir, güzel koku maddeleri yakılır ve etrafı bulutlar gibi kaplar. 67. Üstad şehre girdikten sonra onu Mahā Brahma-devarāja ve Şakradevendra katlanmış ellerle takdis eder ve onu (aşağıdaki 1 1/2) beyitle över :

Samyak-sambuddha iki ayaklılar arasında en büyüktür; Tanrılar ve insanlar dünyasında ona eşit kimse yok-

tur. On kuvvetle mücehhez üstad harikadır; o en ulu ve en üstündür ve en iyi punya-kşetra'dır.

Onu kim takdis ederse, gökte tekrar doğacaktır; bundan dolayı apratima mahāviryā'yı takdis edelim.

O zamanda tanrılar, insanlar, Rākṣasa'lar v.s. Buda'nın Māra'ya gālip geldiğini görürler. Onbin koti sayısız insan bunun üzerine sevinir ve katlanmış ellerle konuşur :

O gerçekten harikadır, gerçekten harikadır, mucize gücü, Tathagata'nın üstünlükleri tasavvur dışıdır.

O zamanda tanrılar ve insanlar çeşitli renklerde lotus ve mandārava çiçeklerini Buda'nın üzerine serperler ve dizlerine kadar (çiçeklerden) yığın yaparlar. Bütün tanrılar havada yüzbin musiki aleti çalarlar ve Buda'nın üstünlüklerini överler.

68. O zamanda Māra-kral gece yarısı bütün insanları uyanıdırır ve onlara der :

Siz şimdi bir insan vücuduna kavuştunuz ve (kurtuluşunuzu hazırlamanız için) iyi bir imkâna sahipsiniz. Bütün gece uyumayınız; ya ayakta durmalısınız ve ya oturmalısınız ve dâima kendinizi doğru düşünceye vermelisiniz, beş skandha'nın, ızdırap, boşluk, yokluk ve anātmatā'nın fâniliğini açıkça düşünmelisiniz. İhmal etmemelisiniz ve Buda'nın derslerini gözden uzak tutmamalısınız. Doğru vasıtalarla çalışkanca mārğa'yı aramalısınız, dharma hedefi eksik olmamalı ve kendinizi doğum ve ölüm (âlemine) teslim etmemelisiniz. ızdırapları kaldıracak, böyle büyük bir üstadı bulabilmek çok zordur. Ebedi Nirvana sulhuna ulaşmaya sağlam kararlılıkla gayret etmelisiniz.

69. O zamanda Maytreyanın bütün talebeleri güzel ve akıllıdırlar. Doğuma, ihtiyarlığa, hastalığa ve ölüme karşı nefret duyarlar. (Kutsal yazılardan) çoğunu dinlerler, öğrenirler ve dharma hazinesini korurlar ve tefekkürü teşvik ederler. Bir civcivin yumurta kabuğundan kurtulmaya çalıştığı gibi, bütün zevklerden kurtulmaya çalışırlar.

70. O zamanda Buda Maytreya Sthavira Mahā Kāṣyapa'nın ikâmet yerini ziyaret etmeyi arzu eder. Dört kısımlı tarikatiyle

Grđhrakūṭa dağına gider ve dağın tepesinde Maā Kāṣyapa'yı ziyaret eder. 71. O zamanda bütün erkekler ve kadınlar bunun üzerine hayrette kalırlar.

72. (Fakat) Buda Maytreya (onu) över ve Őunları söyler :

Rahip Mahā Kāṣyapa'yı, yāni Buda Şakyamuni büyük talebesini dāima toplulukta dhuta temrinlerinin birincisi olarak övmüŐtür. O dhyāna, vimokŐa ve samādhi'yi iyi bir Şekilde yerine getirmiŐtir; büyük mucize gücüne de sahiptir ve fakat yüksek cesareti yoktur. O dāima yaşayan varlıklara büyük sevinç hazırlamıŐtır, dāima aŐađı ve fakir varlıklara merhamet duymuŐtur, onların ızdıraplarını bentaraf etmiştir ve onlara emniyet sađlamıŐtır.

Buda Maytreya, Mahā Kāṣyapa'nın Őarīra'sını da över :

Ey büyük mucizevī kuvvetle mücehhez Őākya-simha genci, o kötü dünyada ruhunu yetiŐtirdin.

73. O zamanda insanlar topluluğu, Mahā Kāṣyapa'nın Buda Maytreya tarafından övüldüğünü görür. Bu durumda yüzbin koti inŐan mārğa'ya ulaşır. Bütün bu insanlar Buda Şakyamuni'nin kötü dünyada sayısız varlıkları aydınlattığı ve onları altı abhijnās ile tezyin ettiği ve nihayet arhat yaptığı Őuuruna varırlar.

74. O zamanda vaaz yeri 80 mil eninde ve 100 mil boyundadır. Orada yakında veya uzakta otursalar veya ayakta dursalar da herkes Buda'yı önünde görür.

75. Buda Maytreya dünyada 60000 sene (hayatta) kalır; canlı varlıklara merhamet duyar ve onların dharmaya gözüne kavuŐmalarını sağlar. Onun ayrılmasından sonra öğretisi 60000 sene daha kalır.

76. (Buda Őakyamuni ilāve eder :) ÇalıŐkan olmalısınız, temiz ruhu muhafaza etmelisiniz ve bütün kuŐala-mūla'ları yetiŐtirmelisiniz; sonra Őüphesiz siz, dünyanın ıŐıđı Buda Maytreya ile yüzüze geleceksiniz.

77. Buda bu Sūtra'yı öđrettikten sonra, Őāriputra ve diđerleri sevindiler ve onu muhafaza ettiler.